

تُولُوكِي خِيَاڭلۇڭزىيە

اِسْتِئَانۇل

نسخه‌سى

10 غروش

xx

پوسته اجرتى

40 باره‌در

سنه‌ك آيونه‌سى

100 غروش

xx

پوسته اجرتى

10 غروشدر

شەھەر امانتى محمد عىسى

شهرامانتي طرفندە آبدە بر نشر اولنور

سنه : 5

تشرین اول 1928

صافی : 50

دیلنجیلکی قالدیرمق

چکن معلول، عاجز، اختیار، یاخود بیکس چوجوق کی انسانیئت آجیمق ذوینوسینه مودوع اولانلره یاردیمی شکلینده اولدیغینی، انسانیئت باقی قالدیقه بویاردیم وصدقه حرکتک دوام ایدم جکینی و بو حاله نظرأ دیلنجیلرکده هر زمان و مکانده موجود اولاجغینی بیلوروز. فقط بونلک یینه او انسانیئت شرفینه حرمة تشهریری وحیله کارلغه وارماسینی بو کونک مدنی ذهنیتله برتورلو تألیف و قبول ایدم میوروز.

حقیقی عاجز و فقیرلره یینه باقاجغز، فقط قالدیرمق اوستونده ایکلرکن یکریمی پارا ویردک ده کیل.

رده بونلری، تشکیلاتلرینه واقف اولوق صورتیه، کندی ایجیلرینده صفاره آیریلایلر حالده، مشروع برمسلك کی کورورسهک مملکت ایچون عار و حجابی موجب برعصر یتیشد بر دیکمزی کوروروز. چونکه بوسفک اقسامی ایچنده کوچوک برکویدن بویوک برشهره محضا دیلنمک ایچون کلن یاخود کتیریلن و دیلنجی صفیله ایشینی یولنه قویارق باره بیریکتیره نلر وارمش. صوکره، دارالعهززه قبول ایدیلکی حالده بونی بکنمیه رک قاچغه وینه سوقاقلرده آووج آچغه تشبث ایدنلر بولونیورمش. داهاصوکره، چوجوقلر کیرالایان، اونلری هر کون دیلنجی اولارق چالیشدیران، کتیر دکلری یارلری تقسیم ایله استفاده ایدن مستکره آداملر مملکت مزده حالا موقوفیله چالیشیورلر مش.

استانبولده دیلنجیلکی مسلك ایدیش اولانلردن اصل استانبولی اولمایانلرک الکزیاده هانکی طرفلردن کلدکلری بو کون معلوم اولمشدر. بونلرک چالیشایله جک یاخود معلول و عاجز اولانلری الکزیاده بویله الک بویوک برشهرده بسلنمک کافی ساحه بولیورل، و مملکتلرنده حقتجیلک و باعلی الاطلاق ایسجیلک بولونماماسی بونلری کویا بومسلکه سوق ایدیور.

شهرک الک مهم و بولوندیغمز دورک معنویاتی اعتباریه الک چوق کوزه چاربان ایشلریندن بری ده دیلنجیلکی قالدیرمق مسأله سیدر.

اجتماعی وارلغمزک مشترک عزت نفسی اوتهدنبری ایحیتن بوجیرکین موجودیت بو آنه قادار آنحق یا کلیش تلقیرلویا کلیش قوللایلان مرحمت دویغولریله یا شامشده آرتق تمیزک یا معنی و سفالت تنهائی کورمک ایستهین یکیلک آرزولری و تشبثلری، بوهر صنفدن خارج وهر صنفه بولک اولان زواللیرک قالدیرمق اوستونده ایکله مه سینه یاخود قایلیری چالارق استمدادینه قطعی برچاره دوشونیور. بویله برچاره دی دوشونمک و بولونماسینی ایسته مک، حقیقتده، او قادار عمومیدرکه بونی دیلنجی اولمایان هر فرد معنی ایتدیکی کی مجبر بر سبب و فلاکت نتیجه سی بو آچیق یوله سالک اولانه ایستکمز فقیرلرده بولوندقلری حالدن البته قورتولوق ایستلر.

واقعا، مملکتدن دیلنجیلکی کونک برینده قالدیراجق اولان شی فکری تربیه در. فقط اوتام تکمل دورده سینه کیرنجیه قادار هیچ برملت الی چینده بکله مه مش و معنی ایچون قانون یا مقصدن مستغنی قالا ماشدر.

حتی بو کونه قادار فکری تربیه نک دیشاریسنه چیقاراق قانونه قارشى - بک نادر بیله اولسه - استثنأ تشکیل ایدن دیلنجی، فرانسه دده و اردر. اوراغزته لرینده بعضأ مادام... نک (چوجوقلرینی دیلنجیلکه سوق ایتدیکندن دولانی قانونک... ماده سینه توفیقاً)... آی حبسی کی حادثلر اوقویوروز. فقط امین اولالم که اونادر خادشه ایله مملکت مزده کی برمسلك و خصوصی صنعت تشکیل ایدن تشکیلاتلی صنف آراسینده یله کونک قادار فرق وار. بونی حلم و سکون ایله اعتراف ایتیمه یز.

تأسفه لایق وهر حالده قالدیرمغه مستحق بوجیرکین خسته لغک منشأ باشلانچیده وارقلی بر آدمک بوقسولوق

ایشته اجتماعی تشکیلاتک موجود اولاماسی درکه بزده دینجیلری سواقاقرده شهره سب اولیور، وفکری تربیه نک تمم ایدمه مه سیدرکه چالیشه ییلنلری دینلدریور یعنی قانونه مخالف حرکته دوامه مساعده ایدور.

آروپاده فقرايه باقی طرزی اسکیدن، بوتون دنیانک مختلف واسکی دورلرینده اولدینی کی، دینی بر وجهیه شکنده ایدی. حال بوکه شرقک مسلمان قسمینده دینجیلک بالعکس دینا یاساقدی. فقط فقیره باقی وجهیه ایدی. شیمیدی مادمکه بواحکامه رعایت اولونبور، یاخود داها دوغروسى هر راست کلین دینلری به عاجزى، معلومى، یوقسه ده کیلمی هیچ دوشونلومکسزین بر قاچ پاره ویرمک صورتیه مرحمت دیوفولری پرنده قوللانیلمبور؛ اولخده بو، مسلک وصفت درجه سینه واران چیرکین مشغولیه بر نهایت ویرمک ایچون اجتماعی تشکیلاته چاره بولمق مجبورى قالیر.

بوچاره یی آروپاده اک مکمل ویا کافی درجه ده بولمشدر. معلوللری، اختیار فقیرلری، جسماً عاجزلری هیچ کیسه سز فقیر چوققلری بسله مک ویا شاتاق وظیفه سی اونلرک دوغوب بویودکلری شهرلرک بلدیله رینه یعنی «شهر ناحیه لری» نه وکولو یاخود قسبه لی ایسه لر یینه او یلرک «ناحیه» رینه تودیع اولونش ویا یایینده بر جوق کوچوک یاخود ایثی محدود او جراناحیه لرده دولتک محدود ومعین تخصیصات یاردیمی بوده اکثریا اداره خصوصیه ویا محلیه مک اهتیمایله تقویه ایدلشدر.

بوصورته اومت وملکتک هیچ بر وطنداشی آج وچیللاق قالیه جق، بومحدود احتیاجیندن دولای راست کلدیکنه آووج آجق ذلته قاتلامیه جق، وکیت کیده بومراجتک چوققلره، تبللره و اخلاقسرلره سرائقه میدان ویرلیه جکدر.

او عاجز ویا اختیار آدامده مملکتک آدامیدر، حیاتی نی تمامیه تصرف چاغینده اوده چالیشمشدر. ارککسه حربده کیتمش، برایشده طومش فقط صوکر ایدلشاماز حاله کلشدر. قادی نه اوراده شه سز کندی

بوفکر ویا ادعائک ابلک تماس ایتدیکی نقطه یینه او فکری تربیه نقطه سیدر. چونکه مملکت سزده نفوس کثافتی و ازدحامی اولمادی نی ایچون ایشسزلکدن دولای کونی ترک ایتمک مجبوریتی حس ایدن هر هانکی بر فقیرلر بر کرده و مجبوریته دوشد کدن صوکر ابلک دوشونه جکی شی، یاقین اوزاق، باشقه بریره کیده رک ایش آرامق بولیدر. حتی قادی نلر، و حکومتک وصایت و حمایتی آلتنده، بیکس چوققلر ایچون ده بویول آجق اولمق لازم کلیر. استابولده بر خدمتچی به اون اون بش لرا ابلق و برمه جک اولان بیکرجه عالمه صاحبلى نه وایشلریله باشه چیقاماقدن مضطرب بر حالده، کندی بیدکلرندن بدیرمک و ابلق اولاروقده اوچ درد لرا ویرمک صورتیه ایشی و خدمتچی آزارکن، وراز باغ باغچه صاحبی اولانلر یلرلی طاغ بایر حالده بیرا قیرکن، الی ایغی طوتار قادی نلرک بر طاقم کیسه لرک دینجیلک ایتدکلری کورمک طبیعی غریب بر تضاد تشکیل ایدور.

دیگر طرفدن اخلاقاً دوشکون خدمتچیلره ایش کوردورمک ممکن اولبور. خدمتچی مسلکنده بولونانلرک ایش بیلمه لری، آروپانک بویوک شهرلرینده اولدینی کی، هر کون، معین ساعتده ایکی اوچ نه وک ایشی ساعت حسابی بر اجرتله کورمه لرینه مانع اولبور.

اونه طرفدن، فقرا ملجای اولمق له برابر، بویکیلری ایچه آلامی بعض شرائط و قیودیه تابع بولونان «دارالعجزه»، کرک بناسی کرک تخصیصاتی اعتباریه شهرک یلی عجزه و معلوللری استیعاب و اعاشه ایدمه جک درجه ده مشبوع حالده بولونیور.

آروپاده دینجیلکی منع ایدن ایکی شی وارد: بری قانون، دیگرى اجتماعی تشکیلات.

زده ده دینجیلک حقده - اونی منع ایدن - بر قانون وارد، فقط اجتماعی تشکیلات یوقدر. حکم قانونه رعایت، چالیشه بیلدیکی حالده دینجیلکه سلوک ایدنلره عالمه بر وظیفه، اجتماعی تشکیلاته مراجعت ایسه عاجز و معلول اولانلره خاص بر چاره در.

* *

استانبولی دینجیلری طوبلا یوب دارالعجزیه آتی ، بونری اوئانده صیقی برتصیفیه ، تابع طونارق دینمه مئی ایجاب ایدنری محله لریندن کفالته ربط واقعا تکه لرین تعین صورتیه شدتی مراقبه آتیه آتی ، و او وقت یالکزر حقیقه عاجز و معلول اولانره دارالعجزیه برویه جک تخصیصی تأمین اتمک ؛ استانبولی اولمالارلی پولیسک نظارتی آتینده مملکتلرینه سوق اتمک ، مملکتندن صاوو شوب باشقه بره کیمه مئی ایچون محارجه اساسی تقیدانده بولونوق صورتلریله دینجیلکک واقعا استانبولده منعی هر حالده میسر اولور . فقط استانبولدن تبعید ایدیلنلرک اصل مملکتلرین باشقه بره رده یا خود مملکتلرینده دینمه لرینه طبیی قارشیلمیور دیمکدر .

دینجیلکک منع والغاسی مملکتده عمومی رشکده اولمادی ایچون مسأله یالکزر استانبول شهرینک تخلیصنه منحصر قلماسی اعتباریه باشقه برلرده نه یایلاجنی دوشونک صدمه زک خارجده در . الیوررکه دینجیلرک بتکرار بورایه دونه زک کیزلی اولارق شوراده بوراده یینه دواملری واکثریا واقع اولدینی اوزره پولیسلی مکررأ مشغول اتمه لری صفحه سینه دوشولم سین .

فقط تام تشکیلاتلی ناحیه لرک محلی اداره لری و بلدیله لری اعتباریه شخصیت حکمه لرینک طایینامی و بونک نتیجه سی بر بودجه لری تأسیس ایدیلکی حالد او ناحیه دک بالفرض یکریمی اختیار ، بر قاج معلول ، بش اون کیمه سیز چوجوق کی معاونه محتاج عجزه دک محافظه و اعاشه سینه البته رشی تخصیص ایدیله جکی وبالخاصه چوجوق صنفی آ ز زمان صو کرأ بو یوبو چالیشه جنی ایچون مملکتندن دینجیلکک وسفالت ده دک آ ز زمان اچینده اجتماعی بر تعاون مشترکله قالقار . وطنی ویا انسانی ، مدنی ویا اجتماعی نه عنوان ویریلیرسه ویریلیر سین بویه مشترک و عمومی بر وظیفه یی ایضا ایچون محلی بودجه لر و ویر کیره پک اوافق بر علاوه یایلماسی کیمه یه آغیر کیز . ایجابنده دولتک پک اوقادار چوغه وارمیه جق اولان معاونه

ویا عائله سی ایچون چالیشمدر . چوجوق ایسه ، یتیشه جک و چالیشا جقدر . خسته ، معلول ، سقط ایسه مقدراتی بویه در ، اونلک زیاده منسوب بولوندینی هیئت اجتماعیه دک دوغوب بو یودیکی رده کی افرادی محافظه ایده جکدر .

اوحالده دینجیلکک یوقدر ، فقط محتاجلره یاردیم واردر . شیمدی مسأله دک اصل و اساسی بویه ایکن بز قولسز ، کوتوروم ، ایغلی ، چوجوقلی ، یاشلی ، یاری چیلایق ، تورلو شیخ شکل و منظرده بر طاقیم بیچاره لری سوقا قلدرده ییچون سور و کله تیورز ؟ بور عنقه یاخود نیوی برتصافتیدر ، یوقسه چوق کدری و جاهل بر ذهینتک و بر دیککی لاقیدلکک بونار اوزرینده نظاره می ؟ چالیشمه قدرتی اولدینی حالده دیله نلری - یوقدر تدری تقریقه لزوم کورمکسزین - بش اون پارا ویرمک عیجا انسانی بر معاونت وجیهه سین ایضا ایتیمکدر ، یوقسه دینجیلکک تقاسینه خدمتی ؟ .

چونک اجتماعی تشکیلاتک وجودی و موجود ایسه اکمالی حالینده عاجز و معلول اولانلر آیریلنجه دیکر لری قانونا تعقیب ایدیله جکر و بناء علیه آرتق دیله نه میه جکدر . دینجیلکک منعی قانونک نهن بر ثمره ویرمدیکنه کلنجه موفقیت تأمین اتمک ایچون احکامکک تطبیقی و سائطینی بلکه ده تام اولارق حاضر لیه میورز . مثلاً استانبولی اولمالان دینجیلرک مملکتلرینه اعاده سی ایچون مسئول و معین بر قوه اجرائیه مقام ویا مرجعی بو اعاده مصرفی در عهده ایده میور ، بودجه سینده بونک ایچون تخصیصات بولامیور .

یاخود تبعید ایدیلن دینجیلر - شهرده یینه دینجیلکک جاری اولدینی بیلدکلری ایچون - بتکرار شهره عودتله کیره بیلور و صیغنیورلر .

بو حاله نظر قانونک تطبیق احکامیه بر ابراجتماعی تشکیلاتی ده تأمین اتمک لزومی حاصل اولور . ذاتاً بویه اولما زسه دینجیلکک منعی و محتاجینک باقیعی ممکن اولامیه رقی یینه شیمدیککی حاکم دوامینه قاتانیلمش اولور .

وقانونی بر طرز زده معاونت ایدره. بومیانده دبانج بلك اتمكندن
باشقه چاره سی اولمایان عجزه محتاجین ده نواحی تشکیلاتینك
بر ركن مهمی وبر وظیفه مهمه سیدر. انكتردهه یالکیز
بر صیغناجق یری اولان ولاكن چالیشارق تعیشینی
کندی کندینه تأمیندن عاجز بولنان معلولار و یا شایلرک
یه جکی اقامتگاهلرینده ویره رک بونلری عمومی مؤسسه یه
المق کلفتینی اورتادن قالدیر بورلر .

علی سعاد

نقدیه سیندهه مراجعت ایدیلیر . حتی بر قاق ناحیه نك
مشترك بردار العجزه سی اولارق هپسینك عجزه و محتاجینی
طوبلو بر حالدده اوراده اعاشه ایدیلیر ، چو جو قلا ایچون
دارالشفقه لریایلا بیلیر. نه کیم آوروپالی نواحی تشکیلاتنده
ده لیبره مخصوص بیمارخانه لردن ماعدا بوتون مؤسسات
خیریه ایله ابتدائی تحصیل و حتی بعضلرینده تالی تدریساته
عائد مؤسسات هپ ناحیه لرك اوزرینه در. دولت مکتبلرک
انشا آتیه و بعض مؤسسات خیریه نك مصرف آچیقلا رینه معین

